Liikunta kunnan toiminnassa 2026, TEAviisari

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta 27.10.2026 § 93
526/12.04.00/2026

Valmistelija: liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja Karita Toivonen, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

TEAviisari on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ylläpitämä verkkopalvelu, johon kerätään tietoa kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä eri toimialoilla. Tulokset kuvaavat kunnan terveydenedistämisaktiivisuutta sekä toiminnan johtamista, rakenteita, voimavaroja, seurantaa, osallisuutta ja yhteistyötä. Palvelu tukee kuntien tiedolla johtamista sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelua, seurantaa ja arviointia.

Liikuntalain (390/2015) 5 §:n mukaan kunnan tehtävänä on luoda yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla. Kunnan tulee järjestää liikuntapalveluja ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmille, tukea kansalaistoimintaa, rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja sekä toteuttaa tehtäväänsä eri toimialojen yhteistyönä. Lisäksi kunnan tulee kuulla asukkaita liikuntaa koskevissa keskeisissä päätöksissä ja arvioida liikunta-aktiivisuutta osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Liikunnan TEA-tiedonkeruu tuottaa valtakunnallisesti vertailukelpoista tietoa kuntien toiminnasta liikunnan edistämiseksi ja liikunnan edellytysten luomiseksi. Tietoja hyödynnetään muun muassa Valtion liikuntaneuvoston arviointityössä, liikuntapolitiikan ja -palvelujen kehittämisessä sekä tutkimuksessa. Lisäksi osa tiedoista toimii kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) mukaisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan liikunnan prosessi-indikaattoreissa. Näiden perusteella määräytyy osaltaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin (HYTE-kerroin).

Liikunnan toimialakohtainen tiedonkeruu toteutetaan parillisten vuosien keväällä. TEA-pisteet esitetään asteikolla 0–100, ja ne kuvaavat THL:n määrittelemien arviointikriteerien perusteella kunnan liikunnan edistämisen rakenteita ja toimintaa.

TEAviisarin avulla Raision tuloksia voidaan tarkastella eri vuosina sekä verrata samankokoisiin tai muuten valittuihin vertailukuntiin, alueellisiin tuloksiin ja koko maan tilanteeseen. Koska tiedonkeruuta ja tunnuslukuja kehitetään valtakunnallisesti tiedonkeruiden välillä, eri vuosien tulokset eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia. Kokonaispisteet ja osa-alueiden kehitys antavat kuitenkin luotettavan kuvan liikunnan edistämistyön vahvuuksista, kehittämiskohteista ja kehityssuunnasta.

Raision vuoden 2026 tiedonkeruuta valmistelivat liikuntapalvelujen työntekijät yhteistyössä hyvinvointikoordinaattorin sekä liikunta- ja nuorisotoimenjohtajan kanssa. Lomaketta käsiteltiin liikunnan edistämisen työryhmässä 14.4.2026, minkä jälkeen kaupungin johtoryhmä hyväksyi tiedonkeruun luonnoksen 21.4.2026.

Raision liikunnan TEAviisarin kokonaispistemäärä oli vuonna 2026 yhteensä 74 pistettä. Tulos parani vuoden 2024 tiedonkeruusta viidellä pisteellä. Tulokset osoittavat myönteistä kehitystä erityisesti liikunnan edistämisen rakenteissa, seurannassa ja ydintoiminnoissa.

Kehittämiskohteita tunnistettiin johtamisen ja sitoutumisen osa-alueilla. Näissä arvioidaan muun muassa liikunnan edistämisen kytkeytymistä kaupungin strategiaan, tavoitteiden ja mittareiden seurantaa, poikkihallinnollista yhteistyötä, päätöksenteon tueksi tuotettavan tiedon hyödyntämistä sekä johdon ja luottamushenkilöiden sitoutumista liikunnan edistämiseen. Lisäksi tarkastellaan sitä, kuinka laajasti liikunnan edistäminen nähdään koko kaupungin yhteisenä tehtävänä ja miten eri toimialat osallistuvat liikunnallisen elämäntavan tukemiseen.

Näiden osa-alueiden vahvistaminen edellyttää liikunnan edistämisen tavoitteiden entistä vahvempaa huomioimista kaupungin strategisessa johtamisessa, talous- ja toimintasuunnittelussa sekä hyvinvointiraportoinnissa. Poikkihallinnollista yhteistyötä tulee edelleen kehittää esimerkiksi yhteisten tavoitteiden asettamisen, vaikutusten arvioinnin, liikuntaolosuhteiden kehittämisen sekä kuntalaisten liikkumisen edistämisen näkökulmista.

Tuloksia hyödynnetään liikuntapalvelujen toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa, poikkihallinnollisen yhteistyön kehittämisessä sekä kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden seurannassa. Tulokset on julkaistu THL:n TEAviisari-palvelussa.

Liikunnan TEAviisari 2026, Raision tulokset

Lisätietoa tiedonkeruusta: www.teaviisari.fi/liikunta

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta merkitsee liikunnan TEAviisarin kuntakohtaiset tulokset vuodelta 2026 tiedokseen ja lähettää ne edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.